

16. januar 2012

Til Styrelsens orientering

En foreløbig gennemgang af fremdrift i aktiviteter finansieret under Klimapuljen 2011.

Resumé: Med Klimapuljen 2011 blev der ydet støtte til tre nye multilaterale indsatser: 1) østatsprogrammet SIDS DOCK til fremme af vedvarende energi og energieffektivisering, 2) Global ClimatePartnership Fund til mobilisering af private midler til klimarelevante investeringer og 3) det i Seoul oprettede Global Green Growth Institute med det formål at fremme en grøn omstilling i udviklingslandene. Gennemgangen af de tre aktiviteter viser, at de udfordringer, som er forbundet med nye initiativer, er blevet overvundet, og alle tre programmer er i god fremdrift. For så vidt angår de tre bilaterale indsatser, som er en videreførelse af pilotindsatserne i 2010, er der en tilfredsstillende fremdrift i Kenya, mens der for Indonesien og Maldiverne har været visse forsinkelser. Gennemgangen af alle indsatserne er foretaget inden for et halvt år efter indgåelse af aftalerne med de implementerende organisationer. 90% af Klimapuljen 2011 finansierer disse indsatser. De sidste 10%, som vedrører tværgående indsatser og administration, herunder støtte til civilsamfundsaktiviteter, er ikke omfattet af denne orientering.

SIDS DOCK

Der er under Klimapuljen 2011 allokeret 80 mio.kr. til østatsprogrammet SIDS DOCK med henblik på at fremme investeringer i vedvarende energi og energieffektivisering og derigennem frigøre midler fra østaternes meget høje energiomkostninger til investering i klimatilpasning. World Bank og UNDP er ansvarlige for implementering af initiativet og ansvarlige fondsforvaltere for hver deres del af programmet. Bevillingen fordeles med 48% til World Bank (38,4 mio.kr.) og 52% til UNDP (41,6 mio.kr.). Verdensbankener ansvarlig for den samlede rapportering til Udenrigsministeriet.

Det første møde i koordinationsgruppen for SIDS DOCK Support Programme, som fandt sted i New York d. 15.9.2011, må vurderes som en vellykket indledning til iværksættelse af programmets aktiviteter. Der opnåedes afklaring af spørgsmål, som var rejst i appraisal rapporten om koordinationen mellem UNDP og WB. Samarbejdet mellem de to institutioner om de konkrete aktiviteter vil være en udfordring. Men alle parter synes tilstrækkeligt entusiastiske til at fastholde en tro på, at programmet vil kunne gennemføres efter hensigten og tiltrække andre donorer.

Hele bevillingen blev derefter udbetalt til Verdensbanken og UNDP i september 2011.

Følgende projekter blev på mødet godkendt til finansiering:

- Caribbean "interconnectors", which are feasibility studies of options for linking several islands to the grid and increasing access to renewables (1 mill. USD, ESMAP);
- Setting up an Eastern Caribbean Energy Regulatory Authority (ECERA), as approved by the World Bank Board (1 mill. USD, ESMAP);
- Energy efficiency in the Caribbean (2 mill. USD, UNDP);
- Pacific Island Greenhouse Gas Abatement through Renewable Energy (PIGGAREP), demonstration of renewables (2 mill. USD through UNDP, estimated to be leveraging over 33 million USD co-funding by GEF, the private sector, etc.);
- Vanuatu geothermal power, feasibility studies (2 mill. USD, ESMAP);
- Promotion of energy efficient buildings in Mauritius (1 mill. USD, UNDP).

Den danske FN mission var i fortsættelse af koordinationsgruppens møde vært for et møde, hvor potentielle donorlande var inviteret til en orientering om iværksættelsen af SIDS DOCK Support Programme.

Under COP17 i Durban offentliggjorde Japan et bidrag til SIDS DOCK på 15 mio. USD – dvs. et beløb, der matcher det danske. Det skete under et pressemøde, hvor også Danmark, Verdensbanken, UNDP og AOSIS deltog. Der var fra alle parter, også Japan, ros til Danmark for at have sikret startfinansieringen til dette program.

I margenen af andre møder i USA havde UFT i begyndelsen af november 2011 møder med Verdensbanken og UNDP. Indtrykket fra disse møder var at programmet uden tvivl vil føre til øgede investeringer i energieffektivitet og i vedvarende energi, om end programmet er præget af forskellig dynamik i de forskellige lande, som er tilknyttet SIDS DOCK. Dette sammenholdt med konstruktionen af to implementerende organisationer kan efterlade indtrykket af en lidt fragmenteret indsats, men det er endnu for tidligt at dømme herom. Et egentligt review skal gennemføres ved slutningen af programperioden – dvs. i slutningen af 2012 eller begyndelsen af 2013 – med henblik på at vurdere programmets resultater.

Global Climate Partnership Facility (GCPF)

Global Climate Partnership Fund er et tysk initiativ iværksat af Kreditanstalt für Wiederaufbau og det tyske miljøministerium (BMU). Der er under Klimapuljen 2011 allokeret 40 mio. kr. til Global Climate Partnership Fund (GCPF), hvis formål er at mobilisere kapital fra primært private investorer til gennemførelse af klimarelevante investeringer i udviklingslande gennem udlån til fortrinsvis lokale finansielle institutioner i partnerlandene. Fonden vil samtidig kunne yde teknisk rådgivning til kapacitetsopbygning af de pågældende lokale institutioner. GCPF finansieres ved salg af aktier og evt. obligationer. Der er tre aktieklasser. A og B aktier er primært for private investorer, som investerer på kommercielle vilkår. C aktier, som ikke giver ret til udbytte og, som skal dække tab forud for de øvrige aktier, er primært for donorer, som kan henregne investeringen som udviklingsbistand. C aktionærererne er vigtige for at tiltrække private investorer og sikre fondens vækst og udvikling.

Aftale med GCPF blev indgået i slutningen af maj 2011 og hele bidraget blev udbetalt til GCPF i juni 2011.

GCPF, som blev etableret i december 2008, har haft en meget positiv udvikling siden begyndelsen af 2011, hvor forretningsaktiviteterne blev påbegyndt. Ved udgangen af 2011 havde de nuværende fem aktionærer tegnet aktier for i alt USD 203,5 mio., hvoraf USD 80,6 mio. allerede er indbetalt. Det nuværende kapitalgrundlag er angivet i nedenstående tabel.

Investorer	Total tegning	Indbetalt aktiekapital (USD)			
		A-aktier	B-aktier	C-aktier	Total
BMU	41.815.940			41.815.940	41.815.940
KfW	75.000.000	14.000.000	1.500.000		15.500.000
IFC	75.000.000	14.000.000	1.500.000		15.000.000
DE	4.000.000				
Danida	7.752.443			7.752.443	7.752.443
Total	203.568.383	28.000.000	3.000.000	49.568.383	80.568.383

Der er fremskredne forhandlinger med endnu en af udviklingsbankerne, som i løbet af få måneder ventes at investere USD 75 mio. på lignende måde som KfW og IFC.

Ved udgangen af 2011 havde GCPF ydet tre lån på i alt USD 65 mio. hvoraf USD 50 mio. allerede er udbetalt. De tre finansielle institutioner som har modtaget lån er Sekerbank/Tyrkiet (USD 25 mio.), Vietinbank/Vietnam (USD 25 mio.) og Banco Pichicha/Ecuador (USD 15 mio.). GCPF har endvidere opbygget et betydelig pipeline af planlagte lån, heraf 10 lån på samlet USD 193 mio. der betegnes som meget sandsynlige, og 14 lån på samlet USD 140 mio. der betegnes som sandsynlige.

GCPF kan operere i alle DAC lande. For at sikre fattigdomsorienteringen i det danske bidrag, er det betinget den danske investeringsaftale med GCPF, at der senest 24 måneder efter aftalens underskrivelse skal være investeret et beløb i lavindkomstlande svarende til den danske investering. Med lånet til Vietinbank er dette mål allerede opfyldt.

Den centrale TA-fond som kan bistå partner institutionerne med teknisk rådgivning har modtaget et samlet tilskud på EURO 3.0 mio. fra henholdsvis Tyskland og Østrig, og det første kapacitetsopbygningsprojekt er også bevilget. På længere sigt ventes TA-fonden at kunne finansieres med dele af overskuddet fra C-aktierne.

GCPF har i øjeblikket en bestyrelse på 3 medlemmer, hvoraf to er udpeget af KfW og en af IFC. Der er i 2011 afholdt 2 bestyrelsesmøder, og det næste bestyrelsesmøde afholdes i marts. Den første generalforsamling efter GCPF er påbegyndt sine forretningsaktiviteter afholdes i maj 2012. GCPF administreres af Deutsche Bank (DB) som efter en international udbudsrunde er udvalgt til at administrere fonden. DB har allerede vist sig som en særdeles kompetent og effektiv partner, der kan trække på sin store interne ekspertise indenfor centrale kerneområder. DB har udviklet et sæt af vejledninger og procedurer for fondens og partnerinstitutionernes virke, herunder investeringsvejledning og vejledning for sociale og miljømæssige forhold. En stor del af det gebyr som DB modtager for at administrere fonden er resultatbaseret. DB kan maksimalt modtage et gebyr på 1,85% af den udestående

låneportefølje, hvilket er meget lavtgebyr set i forhold til tilsvarende arrangementer for investeringsfonde.

DE har udviklet et interessant og lovende web-baseret rapporterings og monitoringsystem, som sikrer, at ønskede og sammenlignelige data om aktiviteter og resultater kan indsamles hurtigt og effektivt fra de deltagende partnerinstitutioner og herefter let kan sammendrages i rapporter om låneporteføljen sammensætning på lande og slutmodtagere, typen af gennemførte klimainvesteringer, reduktionen i CO₂udledning mv.

Det kan på grundlag af det foreliggende inceptionreview konkluderes, at GCPF er inde i en tilfredsstillende udvikling, og efter alt at dømme vil opnå de forventede resultater indenfor klimarelaterede investeringer og reduktion af drivhusgasser. Der er god grund til at antage, at den solide vækst i kapitalgrundlaget og låneporteføljen på sigt kan sikre fondens bæredygtighed. På kortere sigt er der behov for at udvide C-aktiekapitalen, som skal udgøre mindst 20% af aktiekapitalen. Behovet for gennemførelse af et nyt review vil blive vurderet i forhold til de oplysninger, som fremgår af DE's eget rapporteringssystem.

Global Green Growth Institute (GGGI)

Det sydkoreanske baserede institut GGIs blev lanceret under COP15 i København. Instituttets formål er at bistå udviklingslandene med omstilling til grøn økonomi gennem udledningsreduktioner og klimatilpasning. Danmark har som det første partnerland givet tilsagn om støtte, som fordelt over tre år beløber sig til 90 mio. kr. (17 mio. USD).

Et led i aftalen mellem den danske regering og GGI var gennemførelsen af et inceptionreview efter udbetalingen af 2/3 af det første års bidrag på i alt 30 mio. kr. Dette review blev gennemført den 14. – 19. november 2011 med deltagelse af Australien, der har givet tilsagn om at bidrage finansielt til GGI fra 2012.

Det fælles dansk – australske review team konkluderede, at GGIs arbejde generelt er i god gænge, og at instituttet har gjort store fremskridt siden oprettelsen i juni 2010. På trods af institutionens korte levetid fandt man det imidlertid vigtigt, at instituttet hurtigst muligt blev omstillet til en international organisation. Denne proces forventes gennemført i løbet af det kommende år. De synligste fremskridt ses på etableringen af netværk og i afsøgningen af nye forskningsmuligheder. Her kan især GGIs rolle som faglig rådgiver til det mexicanske G20 formandskab fremhæves. Derudover har GGI også fremhævet sig ved deltagelsen i policy processer, som ved afholdelsen af det danske initiativ 3GF, hvor GGI leverede substantielle bidrag til forummet i oktober 2011.

I det forløbne år har GGI startet programmer i henholdsvis Etiopien, Indonesien og Brasilien. I 2012 vil nye programmer i Kazakstan, UAE og Cambodia blive igangsat. I løbet af 2011 blev også GGIs landkontorer i henholdsvis København (Risø) og Abu Dhabi etableret.

På baggrund af det gennemførte review anbefalede teamet, at det resterende danske bidrag for perioden 2011 – 2013 udbetaltes i overensstemmelse med aftalen mellem den danske regering og GGI, dvs. 30 mio. Kr. om året.

Kenya

Der blev i 2011 bevilget 50 mio. DKK til tre klima-relaterede aktiviteter i Kenya samt en pulje på 5 mio. DKK til opfølgning på klimapulje aktiviteter igangsat i 2010. Alle tre aktiviteter er designet med blik for eksisterende bilaterale programmer (privatsektor og naturressource programmer) for at styrke indsatsernes synergi med den overordnede danske bistand til Kenya og lette administrationen.

- 1) Fremme af klima-venlige energi teknologier i landområder gennem involvering af den private sektor blev støttet med 15 mio. kr. til REACT (Renewable Energy and Adaptation to Climate Technologies), der udføres af AGRA (Alliance for a Green Revolution in Africa) under African Enterprise Challenge Fund (AECF). Gennem privatsektorprogrammet støttes REACT med 50 mio. kr.

I september 2011 godkendte REACTs bevillingskomitee 9 projekter i Kenya og efterfølgende vil der - baseret på forretningsplaner - blive indgået 6 årlige aftaler med de involverede firmaer. Anden udbudsrunde blev gennemført i oktober måned. De godkendte projekter drejer sig primært om vedvarende energi, især billige solceller til mobiltelefoner og til erstatning for kerosin lamper og i mindre grad biobrændsel og biogas projekter. Støtten til de første projekter beløber sig samlet til ca. 35 mio. kr., hvoraf halvdelen er gavebistand og restende rentefri lån. I snit svarer støtten fra REACT til 25-30% af det fulde beløb, som firmaerne investerer i projekterne.

- 2) Initiativer omkring energibesparelse og nye energi teknologier i Kenya's forarbejdningssektoren støttes med 15 mio. DKK gennem CEEC (Center for Energy Efficiency and Conservation) under KAM (Kenya Association of Manufacturers). KAM er ligeledes en eksisterende partner for privatsektorprogrammet i Kenya

CEEC har gennemført fem energi eftersyn (audits) og tre investeringsplaner gennem støtten fra klimapuljen og yderligere seks eftersyn og tre investeringsplaner er på vej. Hermed opfyldes støttens mål på dette område. Hertil vil KAM/CEEC gennemføre træning og certificering af 15 nye energi revisorer, som der er stor mangel på i Kenya. Endelig er CEEC's kapacitet og dialog med den private sektor styrket gennem nyt teknisk personale og en person ansvarlig for information og marketing omkring energi revisioner og investeringsplaner for energispare-tiltag.

- 3) En række lokale klima-, energi og miljøprojekter er støttet med 15 mio. kr. gennem CDTF (Community Development Trust Fund), der ligeledes er partner for det Danske naturressourceprogram.

En udbudsrunde i 2011 sammen med det eksisterende program gav mere end 4700 forslag til lokale projekter indenfor klima, energi og miljø. Ud af disse blev 95 udvalgt til støtte, heraf 20 klimaprojekter, hvoraf 10 er indstillet til støtte direkte af klimapuljen. Beslutningsprocedurerne (herunder screeningen af de mange forslag) har taget lang tid og støtten til projekterne er derfor først til godkendelse sidst på året 2011 og i starten af 2012. Projekter omhandler både lokale energi- og klimatilpasningsprojekter

Der er til projektets komponenter blevet udbetalt i alt 25 mio. kr. i 2011.

Indonesien

Støtte til regnskovsprojektet Harapan på Sumatra, Indonesien.

Projektet modtog en bevilling på 50 millioner DKK. i 2011; men det er først kommet i gang i slutningen af 2011, da det tog længere tid end beregnet at få konstitueret styringsgruppen. Der var forudset et inceptionreview i november 2011, men ambassaden anmodede om udsættelse af dette til februar 2012. I appraisal af projektforslaget blev der fra UMs Udviklingsfaglige Tjeneste lagt vægt på at man klargjorde forvaltningsansvaret for projektet. Projektet gennemføres nu af en indonesisk NGO, BURUNG – Bird Life, i samarbejde med såvel Birdlife International fra UK og Dansk Ornitologisk Forening. Appraisal anbefalede endvidere at formålene blev klargjort, sådan at såvel klima som udviklingsmæssige formål blev ekspliciterede. Endelig fandt man det vigtigt at projektet etablerede direkte link til det nationale REDD program, og at man fra starten adresserede de potentielle negative sociale effekter af projekter for regnskovens beboere. Det er disse forhold, der skal undersøges i kommende inceptionreview.

Der er i 2011 udbetalt godt 15 mio. kr. til projektet.

Maldiverne

Udmøntning af bevillingen på 50 mio. kr. fra Klimapuljen 2011 til Maldiverne forestås af UNDP ifølge den indgåede samarbejdsaftale. Indenfor rammerne af UNDP's klimatilpasningsprogram for Maldiverne – og med erfaringerne fra bevillingen fra Klimapuljen 2010 – har UNDP tilstræbt en meget deltagende tilgang under hensyn til de specielle geografiske og politiske forhold i Maldiverne. En vanskelig indenrigspolitisk situation med en præsident uden flertal i parlamentet og med en miljøminister, som åbent har modarbejdet præsidentens ønsker med programmet, er hele planlægningsprocessen blevet forsinket. Det planlagt inceptionreview er derfor udsat til marts-april 2012.

Hovedansvaret for programmet på Maldiverne er nu overflyttet fra miljøministeriet til planlægningsministeriet, og det er lykkedes at opnå enighed om valg af ø-gruppe for den dansk-støttede indsats. Programmets målsætning fastholdes, og det forventes nu, at den endelige planlægning af konkrete aktiviteter vil ske i februar-marts med implementeringsstart umiddelbart efter. Hele bevillingen på 50 mio. kr. er udbetalt til UNDP.

MEK: 16. januar 2012